

Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamine Berliinis

Baden-Württembergi liidumaa peaminister Günther H. Oetinger ja Eesti peaminister Andrus Ansip kutsusid koos Eesti suursaadiku dr Clyde Kulli ning ministri prof. dr Wolfgang Reinhardiga kokku eestlasi ja Eesti sõpru Berliini Baden-Württembergi esindusse tähistama Eesti Vabariigi 90. juubelit.

Esines Eesti Lastekoor Lydia Rahula juhatusel ja Tomi Rahula improvisatsioonide saatel, Anni Arro tutvustas Eesti kööki, Tartu AHAA-Keskus pani käima martsipani töötoa.

Berliini Filharmoonias avati festival „Essentia Baltica 2008“ Kremerata Baltica kontsertiga Gidon Kremeri juhatusel. Avamiskontserdist võtsid osa Saksamaa Liitvabariigi president Horst Köhler, Läti ja Leedu presidendid ja Eesti Riigikogu esimees Ene Ergma.

Günther H. Oetinger mainis oma sõnavõtus, et Eesti ja Saksamaa on juba aastasadu omavahel seotud nii ajalooliselt kui ka kultuuriliselt.

Kontakt pole kunagi täiesti katkenud. Baden-Württembergi liidumaa soovib Eesti, Läti ja Leeduga sidemeid veelgi süvendada.

Pidulikule üritusele oli kutsutud umbes 1100 külalist, sealhulgas EÜSLi esimees Richo Zieminski.

Peo käigus oli Richo Zieminski võimalus kõneleda pikemalt peaminister Andrus Ansipiga. Põhiteemaks osutus ESTO 2009 Münsteris. Hr Ansip oli asjast vägagi huvitatud ning nõustus Eesti kaudu toetama kultuurfestivali nii palju kui võimalik, sest üritus on ju Eestimaale väga hea ülemaailmne reklaam.

Richo Zieminski / EÜSLi esimees

**EV peaminister
Andrus Ansip
kõnelemas
EÜSLi esimehe
Richo Zieminskiga**

Foto: Sven Bagger

PIHTIMUS

*Kõik punktid avastada su pinnalt, mu arm,
tollhaaval kobada läbi su kehakumerused,
iharalt meelata su kummalist hõngust,
peatada aeg, et sust midagi kaotsi ei läheks.*

*Lebada lihtsalt, et sa oleks mu ümber,
sest läbi su keha voolab vaid headus.
Oled kui nektar, milles ma kümblen —
armastusest pakatava kehaga janune.*

*Kuigi olen võimetu sind käskima-keelama,
luban sind kadeduseta jagada.
Seda, et lõpuni jääd mu südamekoduks,
tunned ju isegi — isamaa.*

K. Aanja

ESTO minevik ja olevik

ESTO on ülemaailmne väliseestlaste kultuurfestival, mis on nelja-aastaste vaheaegadega toimunud alates 1972. aastast.

ESTO ellukutsumise idee autoriks on Robert Kreem Kanadast. ESTO'84 väljaandes kirjutab ta: „ESTOde traditsioon on aidanud mobiliseerida meie rahvajõudu globaalselt, mõista üksteist inimesena ja eestlastena ning eri maades elunevate eesti ühiskondadena. ESTO on meist moodustanud tõelise Vaba Eesti ühiskonna loendamatu kommunikatsioonikanalitega meie vahel, üle ruumiliste kauguste ja erinevate elutingimuste.“

Nagu Eesti Vabariik kuulutati välja manifestiga, nii kinnitasid vabad eestlased ühise manifestiga esimesel ESTO aastal 1972 meie uue globaalse eesti ühiskonna tegevuse sihid:

1. Eesti rahva enesemääramise õiguse ja poliitiliste vabaduste tagasivõitmine.
2. Eesti keele ja kultuuri säilitamine ja edendamine.
3. Eesti rahva loovate jõudude koondamine ja toetamine ühiskondlikul, kultuurilisel, majanduslikul ja igal teisel elualal.”

Esimeste ESTOde põhisuunitlus oli tugevalt poliitiline. Vabas maailmas elavad eestlased ei olnud unustanud ja ei tahtnud leppida sellega, et nende sünnimaa oli jätkuvalt okupeeritud ning eesti rahvas selle okupatsioonivõimu ikke all kannatab.

Pagulaseestlased kasutasid ESTO väljundina, et tervele maailmale rahumeelsete demonstratsioonide ja kultuuriliste ürituste kaudu meelde tuletada Eesti õiguse-

tut okupatsiooni. Tähelepanuväärne on ka see, et festivali asukohamaade valitsused alati suurimat solidaarsust eestlaste vastu üles näitasid. Üheskoos nõuti vabadust Eestile ja eesti rahvale!

Aastakümnete vältel on igale väliseestlastele ESTOst osavõtt olnud aukohustus. Poliitiliste nõudmiste kõrval on festivalil alati tähtsal kohal olnud ürituse kultuuriline aspekt. Tuhanded osavõtjad tulid kokku sinimustvalgete lippude all ja kirevates eesti rahvarõivastes koos laulma ja tantsima, sportima, etendama teatrilavastusi, pidama teadlaste konverentse jpm. Kõige sellega tutvustati asukohamaades võimalikult mitmekülgset eesti kultuuri ja nauditi üheskoos eestlaseks olemist.

Eelnevad üheksa ESTO t toiminud:

- 1972 — Toronto, Kanada
- 1976 — Baltimore, USA
- 1980 — Stockholm, Rootsi
- 1984 — Toronto, Kanada
- 1988 — Melbourne, Austraalia
- 1992 — New York, USA
- 1996 — Stockholm, Rootsi
- 2000 — Toronto, Kanada
- 2004 — Riia, Läti

Selles, et väike Eestimaa, tema rahvas ja kultuur maailmale tuntuks on saanud, on ESTOdel ja väliseestlaste tegevusel kindlasti suur osatähtsus.

Pärast Eesti taasiseseisvumist 1991. aastal on palju vaieldud ESTOde vajalikkuse üle. Eesti on nüüd jälle vaba, iseseisev demo-

kraatlik riik. Milleks veel ESTO?

Vastus sellele küsimusele kõlaks:

ESTO on väliseestlaste kogukondadele kujunenud kultuuriliseks traditsiooniks. ESTO üritused vahendavad ja tutvustavad endistiivi maailmale meid, mis on ka kodueestlaste sihiks ja sooviks. ESTO kaudu ei taha väliseestlased (nagu seda vahel valesti tõlgendatakse) mitte ennast presenteerida, vaid eesmärgiks on tutvustada Eestimaad ja tema kultuuri, sest ESTO kutsub kokku ühisele peole üle maailma laialipillutatud erinevates kultuurikeskkondades elavaid eestlasi, sinna juurde kuuluvad ka kodueestlased. ESTO annab võimaluse kohtuda nt Kaukaasia ja Austraalia eestlasel, annab võimaluse kohtuda oma ammuseid sõpru, sugulasi, kooli- ja võitluskaaslasti kui ka leida uusi tuttavaid. Nende päevade raames toimuvatel üritustel on asjaarmastajatest lauljatel, tantsijatel jt, kõrvuti professionaalidega, võimalus näidata oma aastatepikkuse töö tulemusi, sest ESTO esinemise nimel ollakse valmis meeleldi tööd tegema ikka eesti keeles ja meeles.

ESTO 2009 festivali programm koosneb peamiselt kultuuri-üritustest, küll aga ei puudu ka traditsioonilised üritused nagu Rahvuskongress, teadlaste konverentsid ja üliõpilasseltside ja korporatsioonide kokkutulekud jne. 2009. aasta ESTO osalevad

Saksamaal elavad baltisakslased, nii esinejatena kui ka külalistena. Samuti ootame Münsteri ja ümbruskonna elanike ning eesti sõprade rohket osavõttu nii Saksamaalt, Euroopast kui kogu maailmast.

Oleme arvamusel, et sellise suurürituse kordaminek saab õnnestuda vaid kõigi eestlaste, nii väliskui ka kodueestlaste, kõikide organisatsioonide, ametkondade aktiivsel osavõtul ja toetusel, ühise jõupingutusena!

„Kunagi räägiti muinasjutu mere põhja vajunud linnast, mis kord iga saja aasta järel jälle üles kerkib, et veeta naerudest, tantsudest ja päikesest täidetud päev. Õnnelik on see inimene, kes satub muinasjutulinna just sel õigel päeval!“

Ülemaailmsed Eesti Päevad on pagulaseestlastele kujunenud selliseks muinasjutumaaks. Iga nelja aasta järel koondutakse mõnda maailma linna, võludes selle Iseisva Eesti pealinnaks ja elatakse koos läbi naerusäravaid päevi.” (väljavõte ESTO'88 raamatu avasõnast).

**ESTO 2009
orgkomitee**

SELLES NUMBRIS

- Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamine Berliinis
- ESTO minevik ja olevik
- “Pihtimus” **lk 1**

- Toimetaja veerg
- Eesti Kool Hollandis sai aastaseks
- Henrik Visnapuu jälgedes **lk 2**

- President Ilvesele anti autasu
- Jaanipäeva kombeid
- Majandusnurk
- Lühidalt **lk 3**

- EÜSLi korralised valimised aastal 2008 **lk 4-5**

- Lugeja meenutab
- Suveüritused Eestis
- Nõmme linna taassünnist ja Nikolai von Glehni pärandi taastamisest **lk 6**

- Rahvapidu Inglismaal
- Euroopa päeva tähistamine Düsseldorfis
- Konverents “Diaspora roll Eesti iseseisvuse taastamisel”
- Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu pressiteade
- ÜEKNi stipendiumid õppeaastaks 2008/2009 **lk 7**

- Pilk ette
- Juubilarid
- Eesti Rahva Muuseumi kogumisvõistlus “Uued väliseestlased”
- Oreliromantika Eestist
- Kuulutused
- Viimane veerg **lk 8**

EÜSLi korralised valimised aastal 2008

Hea on tõdeda, et kasvab tahtmine meie ühiskonda säilitada ning et see on põimitud erinevate sihtide ja huvidega. Kuid ühel meelel on kõik — Saksamaal tuleb eestlust säilitada!

**Richo
Zieminski**

Sündinud 13.01.1949 Belgias Koersel'is, abielus, 3 last. 34 aastat olen töötanud politseiteenistuses, nüüd pensionil. ESTO 2009 orgkomitee esimees, enam kui 8 aastat Bocholti RK esimees, 8 aastat EÜSLi esimees. Saavutused: Korterite remont Berliini majas, uued allorganisatsioonid ja projektid nagu HEA-Selts, Projektkoor, Eesti koolid Hamburgis ja Münchenis, lastelaagrid Eestis, Seenioride Päevad 55+. Ma ei ole jätnud unarusse ka traditsioonilisi üritusi. Näen vajadust hoida eestlust Saksamaal, aga näen ka vajadust meie ühingu raha kokku hoida.

**Gina
Bauer**

Sündinud 9.12.1944 Danzigis, abielus, 2 last. Hamburger Seehandlunges. m.b.H. ärijuht, Mikromaailma Tallinna ja Rakvere esinduste konsultant. 16 aastat olen olnud EÜSLi esimehe asetäitja, 20 aastat Hamburgi RK juhatuse liige, ESTO organisatsioonikomitee liige. Sooviksin olla hingesillaks ja vajaduse korral nõuandjaks, et eesti kultuuritöö Saksamaal edaspidigi head vilja kannaks.

**Meeli
Bagger**
(sünd. Randjärv)

Sündinud 1958. aastal Tallinnas, 1980. aastal lõpetanud Tallinna Tehnikaülikooli majandus-teaduskonna diplomeeritud ökonomistina. Viimased 16 aastat elan Karlsruhe, olen lahutatud, poja ema. Alates 2004. aastast EÜSLi juhatuse liige ning EÜSLi Baden-Württembergi RK esinaine, Karlsruhe Saks-Eesti Seltsi e.V. asutajaliige aastast 1992 ja EÜSLi ajalehe kaastöötaja. Olen Eesti asja Saksamaal juba aastaid aktiivselt ajanud ja kavatsen samas vaimus väsimatult edasi töötada ka EÜSLi uues Esinduskogus.

**Maarika
Remmert**

Sündinud Tartus, abielus, 1 laps. Side Saksamaa eestlaskonnaga aastast 1992. Täitnud KERKi esinaise kohustusi. EÜSLi esinduskogu liige, projekti „Saksamaal elavate eestlaste lapsed — suveks Eestisse laste suvelaagritesse“ juht. Pean tähtsaks Saksamaa eestlaste organisatsioonide tegevust. Tahan nõu ja jõuga kaasa aidata siinsete eestlaste kultuurisidemete arendamisele Eestiga, Eesti tutvustamisele Saksamaal, eesti kultuuri ja keele alalhoidmisele ning edasi andmisele meie järglastele.

**Maie Kisis-
Vainumäe**

Sündinud 30.05.1950 Oldenburgis, abielus, 2 last. EÜSLi juhatuse liige, ajalehe Eesti Rada toimetaja, ESTO 2009 organisatsioonikomitee liige, kauaaegne KERKi esinaine, Laste kultuuripäevade ja Seenioride puhkepäevade 55+ algataja — n-ö aktiivne eestlane maast madalast. Näen vajadust hoida meie sissetulekute allikat — Berliini maja, rahade mõttekat kasutamist ja õiglast jaotamist. Katsun alal hoida vanu traditsioone, kuid ei pelga uuendusi — vastupidi.

**Karin
Rumming**

Sündinud 27.06.1948 Drütte's Saksamaal. Olen lõpetanud Hannoveri tehnikaülikooli diplomikraadiga arhitektuuri erialal 1974. aastal. 1984. aastal sündis poeg Madis. Töötan Hannoveri linna keskkonnaametis ökoloogilise planeerimise ja ehitamise osakonnas arhitektina. Põhjus, miks tahan kandideerida, on see, et soovin Saksamaa eestlaste traditsioone säilitada, loomulikult olen valmis toetama ja edasi viima uusi projekte.

**Andres
Vainumäe**

Sündinud 08.03.1956 Oldenburgis. Lõpetasin 1983. aastal Kölni ülikooli diplomiga sotsiaal-pedagoogi erialal. Alates 1995. aastast on meil abikaasaga ettevõtte Mare Baltikum Reisen. Pakume individuaal- ning rühmareise Balti riikidesse. Eesti asi on mul alati hingelähedane olnud ja tahan ka tulevikus Eesti ja eestlaste heaks tegutseda.

**Mario
Zieminski**

Sündinud 05.02.1946 Münchenis, lahutatud, 3 last. Töötasin Weseli linnavalitsuses, nüüd olen pensionil. Olen lapsepõlvest saadik eestlusega kõrvuti üles kasvanud ning eesti vaimus elanud. Tantsisin üle kümne aasta Bocholti eesti rahvatantsugrupis, olen aktiivne Bocholti Rahvuskoondise liige. Soovin hoida eestlust Saksamaal ja selle jaoks ka tööd teha.

**Mare
Rahkema**

Tartu Ülikooli lõpetamise järel töötasin 17 aastat gümnaasiumiõpetajana, hiljem erakooli direktorina. Olen Esinduskogu liige, KERKi esinaine, EÜSLi Projektkoori ja Euroopa Eestlaste Koori eestvedaja. Märksõnad Esinduskogusse kandideerimisel: EÜSL avatumaks, asjaajamine korrektsemaks, sõbralikumaks, eestimeelsemaks; Eesti Rada ja internetileht — atraktiivseks ja kättesaadavaks kõigile ja et iga EÜSLi liige võiks uhke olla oma organisatsiooni üle.

Meeldetuletuseks: EÜSLi liikmed valivad 12 saadikut neljaks aastaks kirjalikul teel, valimised saadetakse laiali juuli alguses, valimisedelid peavad tagasi saadetud olema hiljemalt 31. augustiks 2008 (postitempli kuupäev).
Kandidaatide avaldused jõudsid õigeaegselt kohale, kokku esitati 18 taotlust. Hea meelega esitleme taotlejate tutvustusi, kuid valima peab igaüks ise.

**Katrin
Maranik-
Mones**

Sündinud 05.07.1968 Tallinnas, abielus, matemaatika-, füüsika- ja informaatikaõpetaja. Elan Saksamaal alates 2002. aastast. Ostwestfaleni Eesti Rahvuskoondise asutaja /esinaine, teist aastat EÜSLi lastepäevade organiseerija. Minu eesmärgid EÜSLi kandideerimisel: EÜSL kõikide eestlaste jaoks, kes soovivad olla aktiivsed; omavaheline asjaajamine käiks rohkem eesti keeles; võiks rohkem küsida toetusi Eestist ja Ülemaailmselt Eesti Kesknõukogult. OWL soovib kaasa rääkida suurte otsuste tegemisel!

**Riina
Leminsky**

Sündinud Tallinnas, abielus, poeg (6 a). Eesti majandusesinduse (EAS) esindaja Saksamaal. Ühiskondlik tegevus: infolehe www.eesti.de asutajaliige ja toimetaja, HEA-Seltsi juhatuse liige, Esinduskogu liige alates 2000. aastast. Soovin aktiivselt osaleda siinsete eestlaste kultuuriel edendamisel, luues uusi võimalusi kultuuri- ja keelealase koostöö arendamisel Eestiga ning edendades koostööd teiste organisatsioonidega. Eriline tähelepanu on eesti keele arengul ja säilitamisel ning edasikandmisel siin üleskasvavatele lastele.

**Karin
Ladva-Zoller**

Sündinud 13.11.67 Võru linnas, abielus, 1 laps. Lõpetanud Võru I Keskkooli. Aastatel 1986–1988 õppisin Tartu Ülikoolis eesti filoloogia erialal. 1991. aastal tulin lapsehoidjaks Saksamaale. Aasta hiljem alustasin õpinguid Augsburgis. Lõpetasin Müncheni Sprachen- und Dolmetscher Institut'i, hiljem tegin väljaõppe personali alal. Sellel alal teenin ka oma igapäevast leiba. Olen Müncheni RK esinaine 2000. aastast ning kuulun Müncheni Eesti Kooli juhatusse.

Rita Rajas
(sünd. Väin)

Sündinud 10.09.1967 Ukrainas, lahutatud, 2 lapse ema. Tütar (20 a) elab Hamburgis, poeg (21 a) Saaremaal. Lõpetasin 1985. aastal Kohtla-Järve Keskkooli. Pärast seda õppisin Jõhvi turismikoolis turismimajandust ja töötasin Ida-Virumaa turismiarengu osakonnas. Saksamaale tulin 2000. aastal. 2007. aastal lõpetasin Hamburgi Groke koolis füsioteraapia osakonna. Hetkel töötan ma Wedelis erapraksises füsioteraapidina. Kandideerin Esinduskogusse, kuna soovin anda oma panuse sellesse tänuväärse, huvitavasse ja mitmekülgse töösse.

**Kadri
Reichard**

Sündinud 27.11.1971 Tallinnas, abielus ja kahe lapse ema (tütar 8 a, poeg 4 a). Lõpetasin Tallinna Westholmi Gümnaasiumi. Pärast seda asusin tööle Hansapanka Internetipanga osakonda ning paralleelselt lõpetasin Mainori majanduskooli ärijuhtimise erialal. Saksamaale tulin 1995. aastal. Hetkel töötan ühe Hollandi floristika hulgemüügi-firma Baltikumi esindajana. Kandideerin EÜSLi esinduskogusse, kuna soovin oma panuse anda sellesse tänuväärse, huvitavasse ja mitmekülgse töösse.

**Ira
Widderich**
(sünd. Vatsel)

Sündinud 06.02.1969 Tallinnas, abielus, 1 tütar. Kõrgharidus (Tallinna Konservatoorium, 1993). Töötan Helen Doron Early English Eesti turundusjuhina. EÜSLi liige aastast 1999, HEA Seltsi ning Hamburgi Eesti Kooli juhatuse liige. Minu nägemus: EÜSLi roll on olla heade ideede toetaja ning vahendaja; EÜSLi edasikestvuse nimel pean eriti oluliseks laste- ja noortetööd, innustamaks neid oma juuri säilitama ning eestlust Saksamaal edasi arendama; generatsioonide vaheline koostöö aitab õppida üksteise kogemustest.

**Merike
Miländer**

Sündinud 15.08.1971 Rāpinas, vallaline, kõrgharidus. Hamburgi Eesti aukonsulaadi referent, vabakutseline eesti ja saksa keele õpetaja. Minu peamiseks eesmärgiks on edendada eesti keele õpet eesti kogukonnas Saksamaal. Olen 2005. aastal rajatud Hamburgi Eesti Kooli juhataja ja õpetaja. Juhendan keelekursusi Hamburgi ja Schleswig-Holsteini koolituskeskustes. Sel aastal lõpetasin Hamburgi Ülikooli meedia-kultuuri teaduskonna magistriraadiga. EÜSLi liige alates 1999. aastast ja praeguse esinduskogu koosseisus.

**Sulo
Rosenthal**

Sündinud 14.05.1957 Pärnus, abielus, peres täiskasvanud tütar. Oman kõrgharidust ja töötan füsioteraapidina. KERKi juhatuse liige; EÜSLi esinduskogu liige; Eesti Rada — endise Saksamaa-poolse toimetuse liige; EÜSLi Projektkoori juhatuses. Tähtis on, et vastuvõetud otsused ei jääks vaid paberile ja head mõtted ainult jututeemaks! Vastastikune koostöö Eestiga peaks muutuma usalduslikuks ja tavapäraseks. Meie kõik oleme osalised ja vastutavad selle eest, et järjepidevus eestluse arengus Saksamaal püsima jääks.

Sündinud 29.07.1949 Viljandis, abielus, 1 tütar. Kõrgharidus, Aacheni Tehniline Ülikool. Töötan arhitektina, olen Esinduskogu liige. Toetan Berliini maja säilitamist ja eestlust Saksamaal.

RAHVAPIDU RAHVAPIDU RAHVAPIDU RAHVAPIDU

Inglismaa eestlaste aasta suurim kokkutulek toimub laupäeval, 23. augustil algusega kell 13.30 ja kestab kuni hilisööni

Koht: Catthorpe Manor (läti mõis), Catthorpe, Rugby lähedal Kesk-Inglismaal

Kavas: Suvelaagri laste esinemine laulu ning rahvatantsuga, tombola, superloterii, müügilauad, ühislaulud, tants ja ansambel „Untsakad“ Eestist!

Saksamaalt on lihtne ja soodne lennata Inglismaale. Peokohale kõige lähedamad lennujaamad on Birmingham ja East Midlands. Ööbimine lähedal asuvas Ibis Hotellis

OLETE TERETULNUD!

Lähem info: reetjarvik@hotmail.com, tel: 00 44 115 972 1624

Euroopa päeva tähistamine Düsseldorfis

Düsseldorfis on saanud traditsiooniks, et igal teisel maikuu laupäeval tähistatakse Euroopa päeva. Nii ka sel aastal 10. mail.

Vanalinnas raekojaplatsile olid ülesehitatud stendid kaupade, toitude ja jookidega erinevaist Euroopa Liidu maadest. Juba kolmandat aastat levis ühel telgil ka eesti lipuke, pakuti eesti

tarbekunsti ja jaotati Eestit tutvustavaid prospekte. Saksalased olid Eestist väga huvitatud, esitasid igasuguseid küsimusi maa, looduse ja rahva kohta. Kas Eestis saab hakkama inglise keelega? On vaja karta kallaletunge? Kas suvel on soe?

Suurel laval esinesid mitmed rahvused laulu, tantsu ja muusikaga. Nii ka meie eestlased! EÜSL projektloor laulis ja tantsis rahvale

mitu meeleolukat laulu jaanipäevast ning selgitas ka seda meie igivana traditsiooni. Kaerajaani lauldes ja samas tantsides hakkas rahvarõivais esinetajal higi voolama, sest sel aastal oli taevataat piduliste poolt, kuuma oli ligi 30°. Kirju pilt meeldis vaatajatele-kuulajatele, hiljem kuulsime rahvahulgast kiidusõnu.

Maie Kisis-Vainumäe

EÜSLi projektloor Düsseldorfis esinemas

Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu pressiteade

2.–3. mail kogunesid Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu (ÜEKN) 12 erineva maa eestlaskondade esindajad ja külalised täiskogule Vilniuses. Kohal oli 45 inimest ja korraldajaks oli Leedu Eesti Selts esotsas esinaine Liia Urmaniga. Kahe päeva jooksul arutati erinevate väliseesti keskorganisatsioonide ja seltside tegevust ja tulevikuplaane.

Tähtsateks päevakorrapunktideks olid 2009. aasta suvel Saksamaal Münsteris korraldatav ESTO ning hiljuti Eestis rahvastikuministri büroos tööle asunud ÜEKNi esindaja tegevus. Arutati ka liikmesmaade vahelist informatsiooni vahendamist. Räägiti ka uute väliseestlaste organisatsioonide

liitumisest ÜEKNiga.

Toimus meeleoluküllane vastuvõtt Eesti Vabariigi suursaatkonnas Vilniuses, kus rahvusaaslasi tervitas konsul Ahto Raidal. Toimusid ka mitmed eraviisilised kohtumised ja läbirääkimised. Otsustati korraldada järgmine ÜEKNi täiskogu Eestis 2009. aasta aprillikuus.

Seoses rahvastikuminister Urve Palo intervjuuga Tallinnas Kuku Raadios 3. mail 2008 tegi ÜEKNi täiskogu järgmise avalduse: Eesti elanikkonna lõimumine rahvastiku võrdsete võimaluste saavutamiseks on õilis eesmärk. Oma asukohamaadel integreerumise kogemuse põhjal toetab Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu täiskogu rahvastiku-

minister Urve Palo soovi rõhutada eesti keeleõppe süvendamist neile, kes soovivad võrdseid võimalusi saavutada.

*Austraalia Eesti Seltside Liit
Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides
Eesti Ühiskond Saksa Liitvabariigis
Eestlaste Kesknõukogu Kanadas
Inglismaa Eestlaste Ühing
Leedu Eesti Selts
Läti Eesti Selts
Rootsi Eestlaste Liit
Tšehhi Eesti Klubi
Ukraina Eesti Selts
Vene Eesti Seltside Liit*

Vilniuses,
3. mail 2008. aastal

EÜSLi esindasid Vilniuses esimees Richo Zieminski (keskel), abiesimees Gina Bauer (paremal) ja sekretär Meeli Bagger (vasakul)

Konverents “Diasporaa roll Eesti iseseisvuse taastamisel”

6.–7. augustil toimub Jõhvi Kontserdimajas konverents “Diasporaa roll Eesti iseseisvuse taastamisel”

Kultuuriministeerium ja Tartu Ülikool korraldavad 6. ja 7. augustil Jõhvi Kontserdimajas ning Mäetaguse mõisas Eesti Vabariigi iseseisvuse 90. aastapäeva ürituste raames konverentsi “Diasporaa roll Eesti iseseisvuse taastamisel”.

Arvestades aastapäeva tähistamisega kaasnevat tähelepanu Eesti omariiklusele ja eestlusele ning praegu toimuvat põlvkondade vaheldumise kõrghetke, on sobiv aeg esindusliku konverentsi korraldamiseks muutuvast eestlusest maailmas. See konverents on aastapäeva tähistamisel keske üritus, millega riik soovib tähelepanu keskpunkti seada kõik väljaspool kodumaad elavad eestlased ja nende rolli Eesti arengus olenemata sellest, kas neid on võõrsile viinud elutee keerdkäigud, soovunelm parema elu järele või mõni muu põhjus.

Konverentsi täpsemaks eesmärgiks on arutleda alljärgnevatel teemadel:

- milline oli väljaspool kodumaad elavate eestlaste panus Eesti iseseisvuse taastamisse;
- millised muutused toimusid eestluses ja eesti identiteedis väljaspool kodumaad (nii idas kui läänes) pärast iseseisvuse taastamist;
- kuidas on muutunud võõrsil elavate eestlaste suhted kodumaaga alates iseseisvuse taastamisest.

- **6. august 2008**
10.00–11.00 — Kogunemine Jõhvi Kontserdimajas
11.00–11.30 — Avasõnad
11.30–13.00 — Ettekanded

Eesti

Peeter Tulviste

Trivimi Velliste

Georg Riesenkampff

13.00–14.30 — Lõuna

14.30–16.00 — Ettekanded

Lääne-diasporaa

Rein Taagepera

Aho Rebas

Küllike Sillaste-Elling

Kontsert Mäetaguse mõisas

- **7. august 2008**
10.00–11.40 — Ettekanded

Ida-diasporaa

Aadu Must

Ene Ergma

Ivi Zajedova

Mare Litnevskaja

12.00–13.40 — Ettekanded

Majandus / kultuur / teadus

Ardo Hansson

Liis Kolle

Mats Estonius

Jaan Seim

Avatud mikrofoni — üldine kokkuvõte

* Kavas võivad toimuda muudatused.

Oodatud on kõik aktiivsed eestlased!

<http://www.ut.ee/VEUK>

Aho Rebas
ÜEKNi esindaja Eestis

ÜEKNi stipendiumid õppeaastaks 2008/2009

Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu (ÜEKN) avab konkursi stipendiumiprogrammile.

ÜEKNi Margot ja Herbert Linna stipendiumid on avatud eesti rahvusest põlvnenud tudengitele üle maailma, toetamaks õppetööd teaduslikes- või kutsekõrgkoolides.

ÜEKNi stipendiumite eesmärgiks on toetada Eesti noori hariduse omandamisel. Kuna ÜEKN soovib aidata Eesti Vabariigi ülesehitustööd haritud noorte kaudu, siis on stipendiaatidel moraalne kohustus omandatud teadmisi rakendada Eesti Vabariigi huvides.

Stipendiumi määramisel on oluline õppetöö edukus ja ka ühiskondlik tegevus eestluse edendamisel. Stipendiumi suurus oleneb taotleja majanduslikust seisust ja taotletavast akadeemilisest kraadist või kutsest.

Stipendiumi minimaalne suurus on 1500 USD ja maksimaalne 3000 USD õppeaastas.

Stipendium on ühekordne. Konkurss ei ole avatud neile, kes on varem saanud ÜEKNi stipendiumi.

Sooviavaldusblankett on saadaval ÜEKNi koduleheküljel: <http://www.uekn.org/avaldus>

Kui lehekülje avamisega tekib raskusi, siis palume sellest teatada aadressil: merit@uekn.org

ÜEKN teeb lõplikud otsused stipendiumite kohta hiljemalt 1. septembriks 2008. Otsustest teatame ÜEKN koduleheküljel ja ka kirjalikult kõikidele taotlejatele.

Stipendiumite välja maksmiseks peame saama stipendiaadilt tõendi, et ta on kooli vastu võetud ja on kohustatud jätkama õpinguid. Stipendiumikomisjon ei tagasta temale saadetud dokumente. Stipendiumikomisjoni otsused on lõplikud.

Sooviavaldused palume saata allpool märgitud aadressile ainult lennupostiga, mis kannab hiljemalt 31. mai 2008 postitemplit. Hilinenud avaldustega ei arvestata.

Estonian World Council, Inc
P.O. Box 2205
Gaithersburg, MD 20886-2205
USA

Pilk ette

- **06.-08.06.2008** — **Annaberg EÜSLi Lastepäevad**
Koht: Haus Annaberg, Annaberger Str. 400, Bonn
Info: Katrin Maranik-Mones
katrinmaranikmones@hotmail.com
- **22.06.2008** — **Ettlingweier**
Baden-Württembergi RK
JAANITULI — alates kell 14.00
Koht: Ettlingweieri grillplats
Info: Meeli Bagger
m.bagger@web.de
- **01.06.2008** — **Stuttgart Kolmkõla –laulureis Ida-Euroopasse**
Esinevad Berliini ja Karlsruhe muusikakõrgkoolide õppejõud ja tudengid ning külalised Ida-Euroopast
Eestist: Pille Lill
Koht: Linden-Museum-Wannersaal, Hegelplatz 1, Stuttgart
Info: www.hugo-wolf-akademie.de
- **12.06.2008** — **Reutlingen Eesti Rahvusmeeskoor (RAM) ja folk-metall ansambel Metsatõll Ühiskontsert „Raua needmine“**
Koht: Reutlingeni vabaõhulava
Info: www.naturtheater-reutlingen.de
- **13.06.2008** — **Braunschweig-Döttingen**
Kultuurifestivali „E wie Estland“ lõpetuseks
JAANITULI
Lauluks ja tantsuks mängib **Väikeste Lõõtspillide Ühing**
Info: www.estemb.de
www.vly.ee
- **13. ja 14.06.2008** — **Mainz**
Wiesbaden teatribiennaalil esineb **Tallinna teater NO99 „HEM — ehk Heiße estnische Männer“**
Koht: Staatstheater Mainz, Kleines Haus, Tritonplatz, Mainz
www.staatstheater-wiesbaden.de/biennale/
- **15.06.2008** — **Wolfsburg Siiri Sisask & jälg**
Siiri Sisaskit saadavad Claudio Puntin, Kristjan Randalu, Antonio Miguel ja Bodo Janke
Koht: Schloss Wolfsburg, Wolfsburg
Info: www.sommerbuehnefreundeskreis.de
- **30.06.2008** — **Bad Überkingen Grupa Janke-Randalu**
Kritjan Randalu — klaver, Bodek Janke — löökpillid
Koht: Aulalhall, Bad Überkingen
Info: www.randalu.dom
- **Kuni 01.06.2008** — **Aachen Rahvusvaheline ekspositsioon „Piirielud“**
Kaasaegne kunst Helsingist, Peterburist ja Tallinnast
Eestist: Marco Laimre, Marko Mäetamm, Mark Raidpere, Ene-Liis Sempter, Jaan Toomik
Koht: Ludwig Forum, Aachen
Info: www.ludwigforum.de
- **Kuni 14.06.2008** — **Mainz Eha Salla näitus „von der quelle“**
Avatud: kolmapäev–reede kell 14–19; laupäev kell 11–15
Koht: Galerie ka5, Kapuzinerstr. 5, Mainz
Info: www.galerie-ka5.de
- **Kuni 15.06.2008** — **Berliin 5. Berliini kaasaegse kunsti biennaal (bb5)**
„When things cast no shadows“
Eestist: Kristina Norman
Info: www.berlinbiennial.de
- **Kuni 15.06.2008** — **Rantum, Sylt Näitus „Home Bound“**
Eestist: Liina Siib
Koht: Stiftung kunstraum Sylt quelle, Hafenstr. 1
Info: www.kunstraum-syltquelle.de
- **05.07.2008** — **Bamberg Bamberger Sommernächte — 6. kontsert**
laulab **Anneli Peebo**
Koht: Konzert- und Kongresshall / JKS Bamberg
Info: www.konzertthalle-bamberg.de

Juubilarid!

*Nii palju kui kärjes mett ja rosinaid kringli sees,
nii palju kui laulus tõtt, me õnne Sul soovime.
Sest jälle meil sünnipäev, see tore ja rõõmus päev.
Ja naer olgu silmis kui vikerkaar!*

Mai

pr Fernanda Reichart
hr Johannes Kesas
hr Robert Kivi

Südamlikke õnnesoove!

Eesti Ühiskond Saksa Liitvabariigis
ja Eesti Raja toimetus

Toimetus tänab annetajaid!

Hele-Mall Bander
Helgi ja Robert Kivi
Maia Stellmach

Suur aitäh!

Eesti Rahva Muuseumi kogumisvõistlus "Uued väliseestlased"

Eesti Rahva Muuseum kuulutab koostöös Postimees Online'iga välja mälestuste kogumise võistluse "Uued väliseestlased". Võistlusele ootame vabas vormis kaastöid inimestelt, kes lahkusid Eestist iseseisvumise taastamise eel ja järel. Tööde esitamise tähtaeg on 31. august 2008.

On üldteada, et eestlaste väljaränne oma kodumaalt on olnud viimastel aastatel püsivalt aktiivne. Kaastöid ootame inimestelt, kes lahkusid Eestist töö tõttu, perekondlikel või ka muudel põhjustel, nii neilt, kes elavad siiani välismaal, kui ka nendelt, kes on siia tagasi pöördunud.

Töid kirjutades võiks silmas pidada järgmisi küsimusi: miks läksite välismaale elama, kas läksite üksi või perega, kuidas toimus ümberasumine, kas teil oli tuttavaid/abilisi uuel asukohamaal, kuidas kulges sisseadmine uues kohas, kuidas/kas leidsite tööd/õppimisvõimaluse, kuidas korraldasite laste haridustee jätkamise, kuidas õnnestus võõrasse keeleruumi sisseelamine, kas osalete eestlaste ühiskondlikus tegevuses, millised on kontaktid Eestiga, kuidas tunnete ennast uuel asukohamaal, kuidas ennast

määratlete — väliseestlane, Roots / Kanada / USA jne eestlane, eestlane vms).

Kirjutaja peaks lähtuma eeskätt sellest, mis on tema jaoks oluline. Tuge võib leida ka küsimustikust (vt: <http://www.balther.net/?id=2086>). Tööle palume lisada: nimi, soovi korral võite kasutada varjunime või jätta nime märkimata, sellisel juhul palun märkige kindlasti oma sugu); kontaktandmed; sünniaeg, sünnikoht; praegune elukoht; haridus, eriala, elukutse.

Lühemad mõtteavaldused saab kirja panna Postimees Online'is kommentaaridena. Pikemad kaastööd palutakse saata elektroonselt (piret.noorhani@erm.ee) või postiga (Piret Noorhani, Eesti Rahva Muuseum, Veski 32, 51014 Tartu, Eesti). Kõiki kaastöid säilitatakse Eesti Rahva Muuseumis.

Parimatele autoritele preemiad!

Kogumisvõistlust toetab Rahvuskaaslaste programm (Haridus- ja Teadusministeerium).

Lisainfo:

piret.noorhani@erm.ee, telefon +372 7350 423
riina.reinvelt@erm.ee, telefon +372 7350 406

Oreliromantika Eestist

Selletemaaline orelikontsert toimub **1. juunil kell 11.00 Paderborni Weweri kirikus**, kus oreil esitab eesti heliloojate loomingut kirikumuusika direktor Johannes Pöld. Tegemist on meie tulihingeliste hilise romantika klassikute Rudolf Tobiase, Artur Kapi ja Edgar Arro loominguga. Saksamaal on nende kompositsioonid suhteliselt vähetuntud. Johannes Pöld on muide juba oma eksamikavas Detmoldi akadeemias 1984. ja 1985. a esitanud Artur Kapi f-moll-sonaati. Nii on ettekanne küpsenud aastakümnete voolus.

Noodid on tehtud nüüd Bärenreiteri kirjastuses hõlpsasti kättesaadavaks 2004. a sarjas "Orelimuusika

Eestist". Seepärast on nende tutvustamine seda enam vägagi tarvilik. Weweri Riegeri firma orel (ehitatud 2001. a) on romantika interpreteerimiseks registreeritud poolest väga sobiv. Orel pakub tehnilisi võimalusi, mis laseb kunstnikul kombinatsioonide programmeerida juba ette ära, nii et registreid saab mängleva kergusega ühe käesirutusega soovitud kombinatsiooni figureerimiseks ära muuta. Ette on võimalik salvestada kogusummas 96x8 (st 768!) kombinatsiooni.

1957. a Bielefeldis sündinud Johannes Pöld on ülal mainitud väljaande "Orelimuusika Eestist", kui ka EELK uue Koraaliviiside Kogu kaastöölaine.

Meie keskelt lahkusid

Tamara Drewing

sündinud 20.12.1917 Kubinos (Venemaa)
surnud 03.04.2008 Berliinis

Erna Sachsendahl

sünd. Toots
sündinud 17.03.1919 Sadalas
surnud 23.04.2008 Berliinis

**Kurbusega mälestab
Berliini Saksa-Eesti Selts**

Meilt lahkus

Ulla Rührschneck

sünd. Mosin

sündinud 13.08.1921 Helsingis
surnud 12.05.2008 Münchenis

Sügavas leinas

Dr. Heli Aurich
Sven, Johanna, Leon Aurich
Anu Aurich

Igaviku tee alustas rännakut
23. aprillil 2008 Berliinis

Erna Sachsendahl

Leinama jäävad
poeg Ilmar Sachsendahl ja
tütar Ingrid Sachsendahl koos perega

Südamlikku kaastunnet leinajatele
avaldab EÜSLi nimel
Vilma Brinkmann

Kurbuses mälestame lahkunuid

**Ellen Krastins
Tamara Drewing
Erna Sachsendahl
Ulla Rührschneck**

ja avaldame kaastunnet omastele

Puhake rahu, armsad sõbrad!

**Eesti Ühiskond Saksamaa Liitvabariigis
Eesti Raja toimetus**

Viimane veerg

● 8. mail andis Austria suursaadik Eestis dr Angelika Zaupe-Berhtold helilooja Arvo Pärtile üle Austria Teaduse ja Kunsti I klassi auristi. Esimese klassi aurist on üks kõige kõrgematest autasudest teaduse ja kunsti vallas, mis antakse kõrgetasemeliste saavutuste eest loomingu- või teaduslikus tegevuses. Suursaadiku sõnul väljendab Austria auristiga oma tunnustust ja erakordselt kõrget hinnangut, aga ka tänu autasu saajate vastu. Arvo Pärt emigreerus Nõukogude Liidust 1980. aastal ning üks tema peatuskohti oli Viinis.

● TNS Emori poolt tuhande inimese seas läbi viidud uuring näitas, et Eesti elanike HIV-teadlikkus ja ohutaju on madal ning et võrreldes 2005. aastal läbi viidud sarnase uuringuga olulist nihet teadlikkuse suurenemise osas märgata ei ole, teatas sihtasutus Terve Eesti. Kolmandik Eesti täiskasvanutest leiab, et HIV ei ole Eestis nii tõsine probleem, et puudutaks teda või tema lähedasi ja nõuaks ettevaatusabinõude tarvituselevõtmist.

„Uuring näitab, et tavalised tööealised elanikud alahindavad oma riskitaset — väga suur osa ei pea vajalikuks ettevaatusabinõusid tarvitusele võtta. See on märk, et teavitustööd tuleb tõhusamaks muuta, kui soovime Eestis levivale epideemiale piiri panna ja vältida tulevikus väga tõsiseid tagajärgi,“ lausus TNS Emori juhataja Karin Niinas.

● Eestlaste alkoholitarbimise uuringu kohaselt näevad Eesti elanikud vajadust karmima alkoholi poliitika järele ning pooldavad rangeid piiranguid, kuid alkoholi tarbiti 2007. aastal ligi seitse protsenti enam kui aasta varem. Põllumajandusministeeriumi tellimuse ja Eesti Konjunktuuriinstituudi poolt valminud uuringust järeldub, et Eestis joo alkoholi 84 protsenti täiskasvanutest, seejuures lahjasid alkohoolseid jooke tarbitakse sagedamini kui kangeid, teatas põllumajandusministeeriumi pressiesindaja. Elanikud hindavad peamiseks tarbimise põhjuseks seda, et alkohol kuulub tähtpäevade tähistamise traditsiooni.

● Läänemaal Noarootsi vallas Aulepas pandi 13. mail nurgakivi Baltimaade suurimale tuulepargile, mille kogumaksumus on ligi 900 miljonit krooni. Aulepa tuulepargi võimsuseks saab 39 megavatti. Tuulepargist hakkab tulema ligi 1,4 protsenti Eestis tarbitavast elektrienergiast, millega saab kaetud 50 000 kuni 60 000 Eesti kodumajapidamise aastase elektrivajaduse. Tuulepargi rajamise töid alustati jaanuaris juurdepääsuteede ja tuulikute montaažiplatside ning alajaama ehitamiseni. Tuulepark peab valmima tuleval suvel.

Täpsustusi, kommentaare, ettepanekuid, kaastöid, kuulutusi ja teateid ootame aadressile
EestiRada@yahoo.de

Tähtaeg: iga paaritu kuu
10. kuupäevaks